



P.Z. br. 867

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 330-01/11-02/13

Urbroj: 5030105-11-2

Zagreb, 25. kolovoza 2011.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o obveznim odnosima (predlagatelj: Dragutin Lesar, zastupnik u Hrvatskome saboru) - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 330-01/11-01/02, urbroja: 65-11-03, od 13. srpnja 2011. godine

Na temelju članka 110. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 71/2000, 129/2000, 117/2001, 6/2002 – pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003, 58/2004, 69/2007, 39/2008 i 86/2008), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o izmjenama Zakona o obveznim odnosima (predlagatelj: Dragutin Lesar, zastupnik u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o obveznim odnosima koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Dragutin Lesar, zastupnik u Hrvatskome saboru, aktom od 13. srpnja 2011. godine, iz sljedećih razloga:

Predmetnim Prijedlogom predlaže se u Zakonu o obveznim odnosima (Narodne novine, br. 35/2005 i 41/2008) brisati članak 22. i naslov iznad njega (članak 1. Prijedloga), izmijeniti brojčane oznake članka 23. do 1 165. Zakona o obveznim odnosima u članke 22. do 1 164. (članak 2. Prijedloga), s time da predloženi zakon stupa na snagu osam dana od dana objave u Narodnim novinama i primjenjuje se na sve ugovorne obveze koje su na snazi u Republici Hrvatskoj u trenutku njegovog donošenja (članak 3. Prijedloga).

Odredbama članka 22. Zakona o obveznim odnosima uređena je valuta obveze. Stavkom 1. toga članka propisano je da je dopuštena odredba ugovora prema kojoj se vrijednost ugovorne obveze u valuti Republike Hrvatske izračunava na temelju cijene zlata ili tečaja valute Republike Hrvatske u odnosu prema stranoj valuti. U tom slučaju, ako strane nisu ugovorile drugi tečaj, obveza se ispunjava u valuti Republike Hrvatske prema prodajnom tečaju koji objavi devizna burza, odnosno Hrvatska narodna banka i koji vrijedi na dan dospelosti ili, po zahtjevu vjerovnika, na dan plaćanja (stavak 2. članka 22.). Prema stavku 3. istoga članka propisano je da ako novčana obveza protivno zakonu glasi na plaćanje u zlatu ili stranoj valuti, njezino se ispunjenje može zahtijevati samo u valuti Republike Hrvatske prema prodajnom tečaju koji objavi devizna burza, odnosno Hrvatska narodna banka i koji vrijedi na dan dospelosti ili, po zahtjevu vjerovnika, na dan plaćanja. Stavkom 4. istoga članka propisano je da se odredbe ovoga Zakona o kamatama primjenjuju na novčanu obvezu neovisno o valuti u kojoj je izražena.

Predloženim Zakonom predlagatelj predlaže brisati članak 22. s obrazloženjem da se radi o zaštiti financijske (valutne) nezavisnosti i suverenosti Republike Hrvatske navodeći da od takve odredbe koristi imaju samo zajmodavci, odnosno bankarski sustav u Republici Hrvatskoj.

S tim u vezi Vlada Republike Hrvatske napominje da odredba članka 22. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima pruža ugovornim stranama mogućnost (ali ne i obvezu) da kod nastanka ugovorne obveze slobodno ugovore valutnu klauzulu kao način izračunavanja vrijednosti ugovorne obveze u valuti Republike Hrvatske (koja se izračunava na temelju cijene zlata ili tečaja valute Republike Hrvatske u odnosu prema stranoj valuti). Hoće li ugovorne strane ugovoriti takvu klauzulu, ovisi o njihovoj volji – takva klauzula ne „nameće“ im se propisom jer nije prisilne, već dispozitivne naravi. Pritom zakonodavac propisuje i ograničenje koje se odnosi na slučaj kada novčana obveza protivno zakonu glasi na plaćanje u zlatu ili stranoj valuti – tada je određeno da se njezino ispunjenje može tražiti samo u valuti Republike Hrvatske na način propisan stavkom 3. članka 22. Zakona o obveznim odnosima.

Dakle, valutna klauzula propisana člankom 22. Zakona o obveznim odnosima, kao i indeksna klauzula (članak 23. Zakona o obveznim odnosima) i klizna skala (članak 24. Zakona o obveznim odnosima) sredstva su koja ugovornim stranama stoje na raspolaganju da se zaštite od rizika promjene vrijednosti novca, a hoće li ih one ugovoriti (ili ne) ovisi o volji ugovornih strana. Stoga smatramo da članak 22. Zakona o obveznim odnosima ne treba brisati.

Članak 2. predloženoga Zakona (kojim se predlaže da članci 23. do 1 165. postaju članci 22. do 1 164.) nije u skladu s uobičajenim pravilima pravne tehnike izrade izmjena i dopuna propisa i stoga nije prihvatljiva – izmjena brojevanja oznaka odredaba (važićega) Zakona o obveznim odnosima koje slijede nakon brisanog članka 22. uzrokovala bi zabunu i neizvjesnost u pogledu zakonskog teksta, kao i pravnu nesigurnost.

Članak 3. predloženoga Zakona prema kojem bi se ovaj Zakon primjenjivao na sve ugovorne obveze koje su na snazi u Republici Hrvatskoj u trenutku njegovog donošenja daje cijelom zakonu retroaktivan karakter, što nije u suglasnosti sa člankom 89. stavkom 4. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 8/98 - pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 - pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 - pročišćeni tekst, 55/2001 – ispravak, 76/2010 i 85/2010 - pročišćeni tekst).

Slijedom navedenoga, Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o obveznim odnosima koji je podnio Dragutin Lesar, zastupnik u Hrvatskome saboru.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Dražena Bošnjakovića, ministra pravosuđa, Baricu Novosel, državnu tajnicu u Ministarstvu pravosuđa i dr. sc. Vanju Bilića, ravnatelja u Ministarstvu pravosuđa.


PREDSJEDNICA
Jadranka Kosčević, dipl. iur.